

پاسخ نامه

نظام جدید انسانی

(سال دهم و یازدهم)

(۲ خرداد ماه ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، حسین پرهیزگار، داود تالشی، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش زمانی، الهام محمدی، افشین محی‌الدین، مرتضی منشاری	فارسی	
ولی برجی، بهزاد جهانبخش، محمد جهان‌بین، مرتضی کاظم شیروزی، مجید فاتحی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی، فاطمه منصورخاکی، ولی‌اله نوروزی، عارف نوری، مهدی نیک‌زاد	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، محمدعلی عبادتی، محمدرضا فرهنگیان، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
مهدی احمدی، میرحسین زاهدی، علی شکوهی، جواد علیزاده، جواد مؤمنی، حمید مهدیان	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحیرایی، الهام تیموری، لیلی حاجی‌علیا، کورش داودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، فاطمه فهیمیان، مهسا عفتی، رحیم مشتاق‌نظم، ابراهیم نجفی، کریم نصیری	ریاضی و آمار	
سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرين حق‌پرست، وحید رضازاده، سیدجمال طباطبایی‌نژاد، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی	
علی‌محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، فاطمه سخایی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا	
آرزیتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی	جامعه‌شناسی	
برگزیده از کتاب آبی منطق و فلسفه کنکور انسانی	منطق و فلسفه	
مبیناسادات تاجیک، مهسا عفتی، سوفیا فرخی، پروانه کریمی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	فاطمه منصورخاکی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	رحمت‌الله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی
علوم و فنون ادبی	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهره دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلی ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)

فارسی ۱

۱- گزینه «۳»

(کاتخم کاظمی)

طرب: شادی / کیوان: سیاره زحل / رعب: ترس، هراس، دلهره

(نفت)

۲- گزینه «۲»

(مسین پرهیزگار - سبزواری)

«خندگ و آبنوس» درخت و «سمند»، اسب و «سندروس»، صمغی زرد رنگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همه لباس‌های جنگی هستند.

گزینه «۳»: همگی ابزار و ادوات جنگی است.

گزینه «۴»: همه لباس‌های جنگی هستند.

(نفت)

۳- گزینه «۱»

(داود تالشی)

املای صحیح کلمات عبارت‌اند از: بیت «ج»: فراغ / بیت «ه»: نقض

(املا)

۴- گزینه «۴»

(افشین می‌الدین)

املای صحیح کلمه «مألوف» است.

(املا)

۵- گزینه «۲»

(الوام ممدری)

«ارزیابی شتاب‌زده» از جلال آل احمد

(تاریخ ادبیات)

۶- گزینه «۴»

(سعید کنج‌پوش زمانی)

ایهام در واژه «مهر» ۱- خورشید ۲- محبت دیده می‌شود. / حس آمیزی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حرف مجاز از سخن/ جناس بین «یاد و بار» و «جان و جانی»

گزینه «۲»: «گویایی رنگی داشتن» و «گویایی خاموشی»: حس آمیزی دارد. /

«گلدسته گفتار»: تشبیه

گزینه «۳»: سروی که پا در گل است: استعاره/ علت پا در گل بودن سرو این است که

تو بر هر جا با بگذاری، سرو آن جا ریشه می‌کند: حسن تعلیل

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۷- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مردمک دیده که شنا می‌کند: استعاره و تشخیص

گزینه «۲»: مردم: ایهام: (۱) مردمک چشم (۲) انسان‌ها

گزینه «۴»: در فراوانی اشک چشم اغراق کرده است.

(آرایه)

۸- گزینه «۱»

(مسن اصغری)

ترکیب‌های وصفی: آن زمان - یک اشاره - ستارگان شاد - ابر گریه‌ناک - شانه کبود -

آن زمان (شش مورد)

ترکیب‌های اضافی: نشانی درخت - زبان شعر - ترانه‌های برگ - شب‌نشینی ستارگان -

دلش - تشنگی خاک - شانه کوه - جوانی درخت (هشت مورد)

(زبان فارسی)

۹- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

حذف افعال در گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همان بهتر [است] که ...

گزینه «۲»: به روان تو [سوگند می‌خورم] که ...

گزینه «۴»: آن به (بهرتر) [است] که به ...

(فارسی ۳، دستور زبان، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۰- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اربیل)

یاد باد آن که منزل (نهاد) من (مضاف‌الیه) سر کوی تو بود، روشنی (نهاد) دیده (مضاف‌الیه) از نور رخت حاصل بود.

(فارسی ۱، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۱- گزینه «۲»

(افشین می‌الدین)

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال این است که سختی کشیدن و رنج دیدن مقدمه عزت و راحتی است. متناسب با عبارت «در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود» این مفهوم در ابیات «الف، ب، د» دیده می‌شود.

در بیت «ج» شاعر می‌گوید: کسی که زندان نکشیده است دلش به حال گرفتاران نمی‌سوزد. در بیت «ه» شاعر می‌گوید: برای انسان‌های ارزشمند و گرامی‌گوهر، جاه و مقام سبب گرفتاری و بند است و یوسف در حقیقت وقتی به عزیزی رسید در چاه و گرفتاری قرار گرفت.

(مفهوم)

۱۲- گزینه «۱»

(کاتخم کاظمی)

مفهوم بیت گزینه «۱»: جدایی روح آدمی از تن و بازگشت آن به اصل و عالم معنا

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بیان پویایی، تکاپو و پرهیز از ایستایی و بی‌تحریکی

(مفهوم)

۱۳- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ناتوانی از توصیف است اما شاعر در گزینه «۳»، خود را در مدح و ستایش دائمی یار هم چون بلبل می‌داند.

(مفهوم)

۱۴- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: توأم بودن زندگی آدمی با رنج و شادی و پیروزی و شکست.

مفهوم گزینه «۲»: توقع نداشتن وفاداری از دنیای جفاکار

(مفهوم)

۱۵- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

مفهوم صورت سؤال با عبارت «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» مرتبط است و این معنی که قبل از حساب‌رسی، به حساب خودت برس، در گزینه «۳» دیده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اگر براساس فضل محاسبه کنند، من به گردن روزگار حق بسیار دارم.

گزینه «۲»: با وجود مهر و رحمت خداوند از نامه اعمال خود مترس.

گزینه «۴»: در فصل بهار به خوش‌گذرانی بپرداز.

(مفهوم)

عربی، زبان قرآن ۱

۱۶- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«هناک»: وجود دارد، هست / «مَشاکل»: مشکل‌هایی، مشکلاتی / «علی الطریق»: در راه / «الدراسة»: درس خواندن / «یجب»: لازم است، باید / «أَنْ نُفکر»: که ببیندیشیم، که فکر کنیم / «فی حلّها»: به حل آن / «عشر مرآت»: ده بار

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «تحصیلان» به صورت «تحصیل» درست است.

گزینه «۲»: «تحصیلات» به صورت «تحصیل» درست است و «مجدّانه» اضافی معنا شده است.

گزینه «۴»: «اندیشید» به صورت «ببیندیشیم» درست است.

(ترجمه)

۱۷- گزینه «۱»

(مبیر فاتی - کامیاران)

گزینه «۲»: «دانشنامه علمی» نادرست است.

گزینه «۳»: «صدا» نادرست است.

گزینه «۴»: «دلفین» نادرست است.

(ترجمه)

۱۸- گزینه «۲»

(فاله مشیرپناهی - هگلان)

«يَحْتَتِ الطَّالِبَاتِ عَنْ»: دانش‌آموزان (دانشجویان) به دنبال ... گشتند، دانش‌آموزان (دانشجویان) ... را جست‌وجو کردند / «نَصَّ قَصِيرًا»: متنی کوتاه، یک متن کوتاه / «حول»: درباره، در مورد، پیرامون / «فوائد الأشجار»: فایده‌های درختان (رد گزینه «۳») / «وُخِدْنَ»: یافتند، پیدا کردند / «كُتِبَ كَثِيرَةً»: کتاب‌های بسیاری (فراوانی) / «تَعَجَّبْنَ»: تعجب کردند، شگفت‌زده شدند (رد گزینه «۱») / «هنها»: از آن‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لذا» معادلی در عبارت عربی داده شده ندارد.

(ترجمه)

۱۹- گزینه «۴»

(ولی بری - ابهر)

در گزینه «۱»، «أسرى» به معنی «حرکت داد» صحیح است. در گزینه «۲»، «الصَّغْرَى» اسم تفضیل است و ترکیب وصفی باید به صورت «خواهر کوچک‌ترم» ترجمه شود، هم‌چنین «أساور» نیز جمع مکسر است که به صورت مفرد ترجمه شده است. در گزینه «۳»، عدد درست ترجمه نشده است و ترجمه درست آن «هفتصد و شصت» می‌باشد.

(ترجمه)

۲۰- گزینه «۴»

(بهزار جوانبش - قائمشهر)

«دشمن»: العدو (رد گزینه «۱») / «باید ... که»: یجب علی ... أن (در گزینه‌های ۲ و ۳ «باید» ترجمه نشده است) / «بداند»: یعلم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «اسلام»: الإسلام / «بر اساس»: علی أساس / «منطق»: المنطق / «برهیز»: إجتناپ / «بدی کردن»: الإساءة (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «استوار است»: قائم، یقوم

(تعریب)

ترجمه متن درک‌مطلب:

«ایرانی‌ها به‌ویژه دانشمندان و ادیبان آنان از ابتدا زبان عربی را یاد گرفتند و برای بالا بردن جایگاهش، بیش از زبان خود تلاش کردند و در این رابطه کتاب‌های زیادی را در زمینه‌های مختلف تألیف نمودند. به خاطر همین مشاهده می‌کنیم که اکثر کتاب‌ها در زمینه‌های صرف و نحو و غیر آن از تألیفات مسلمانان ایرانی است، به خاطر این‌که ایشان اعتقاد نداشتند که این زبان، بیگانه است. زبان عربی، زبان قوم خاصی نیست، بلکه زبانی است که متعلق است به هر کسی که به اسلام ایمان آورده است. زبان دینی، فرهنگی و ادبی ما با این زبان آمیخته شده و به همین علت یادگیری آن برای ما امری ضروری شده است. پس ما باید بپذیریم که یادگیری این زبان، کلیدی است برای شناخت ما از فرهنگ اسلامی و تمدن آن. به آثار ادیبان و دانشمندان ایرانی بنگرید تا ببینید که آن‌ها چگونه به سرودن شعر به عربی و استفاده از واژگان عربی افتخار می‌کنند!»

۲۱- گزینه «۳»

(فاله مشیرپناهی - هگلان)

سؤال از ما گزینه نامناسب را خواسته است؛ در گزینه «۳» آمده است که «هرکس به اسلام ایمان آورد، به زبان عربی صحبت می‌کند» که چنین چیزی نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: دانشمندان ایرانی ما کتاب‌هایی را در زمینه‌های صرف و نحو تألیف کرده‌اند!

گزینه «۲»: ایرانی‌ها اعتقاد داشتند که زبان عربی، برای آن‌ها بیگانه نیست!

گزینه «۴»: هر کس بخواهد فرهنگ اسلامی ما را بشناسد، بر او لازم است که زبان عربی را یاد بگیرد!

(درک مطلب)

۲۲- گزینه «۴»

(فاله مشیرپناهی - هگلان)

برخورد ایرانی‌ها با زبان عربی چگونه بود؟ در گزینه «۴» آمده است که «در کنار زبان خود، از زبان عربی محافظت نمودند!» که درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: سعی کردند که لغات آن را در فارسی وارد کنند!

گزینه «۲»: همه اشعارشان را به عربی سرودند!

گزینه «۳»: تلاش کردند که فرهنگ خود را از آن بگیرند!

(درک مطلب)

۲۳- گزینه «۲»

(فاله مشیرپناهی - هگلان)

«ما فرهنگ اسلامی خود را نخواهیم شناخت مگر به وسیله ...!» گزینه «۲» یعنی «یادگیری زبان عربی» درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بالا بردن جایگاه زبان عربی!

گزینه «۳»: آمیخته شدن زبانمان با زبان عربی!

گزینه «۴»: تألیف کتاب‌هایی زیاد!

(درک مطلب)

دین و زندگی (۱)

۳۱- گزینه ۴

(مفسر رضایی‌بغا)

در دیدگاه پیامبران الهی، زندگی دنیا هم‌چون خوابی کوتاه و گذرا و کم ارزش است (نه بی‌ارزش): «النَّاسَ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا مَاتُوا اتَّبَهُوا: مردم در دنیا خوابند، هنگامی که بمی‌روند، بیدار می‌شوند.»

امام حسین (ع) آنگاه که در دو راهی ذلت یا شهادت واقع شد، فرمود: «من مرگ را جز سعادت، و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.» یعنی علت سعادت یافتن مرگ را ذلیلانه دانستن زندگی با ظالمان بیان کرد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۳۲- گزینه ۳

(مترجمی مسکن‌کبیر)

آفرینش آسمان‌ها و زمین بی‌پوده و بازیجه نیست؛ بلکه هدفمند، غایتمند و براساس برنامه‌های حساب شده می‌باشد. این مفهوم در آیه «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِيْنَّ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ: و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن دو است را به بازیجه نیافریدیم. آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم»، ترسیم شده است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه ۱۵)

۳۳- گزینه ۴

(ابوالفضل امرزاده)

ترجمه آیه ۹۷ نساء: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود ظلم کرده‌اند، می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟»

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «هرکس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می‌گذارند، بدون این‌که از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هرکس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن‌را به حساب او نیز می‌گذارند، بدون این‌که از گناه عامل آن کم کنند.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۳۴- گزینه ۳

(مفسر علی عبارتی)

آیات ۳۲ تا ۳۵ سوره معارج: «و آن‌ها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آن‌ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند.»

آیه ۱۱۹ سوره مائده: «امروز روزی است که راستی راستگویان (صادقین) به آن‌ها سود می‌رساند.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۹۰)

۳۵- گزینه ۳

(مفسر آقاصالح)

دقت شود که تنها سرمایه بیرونی که خداوند متعال برای انسان‌ها قرار داده پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز هستند که راه سعادت را به ما نشان می‌دهند و در پی‌موندن راه حق به ما کمک می‌کنند و آیه شریفه «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكِرًا وَ إِنَّمَا كُفْرًا» نیز بیانگر نشان دادن و هدایت به سوی راه صحیح (از طریق پیامبران الهی) است. این آیه به اراده و اختیار که یک سرمایه درونی است نیز اشاره دارد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۴- گزینه ۱

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌ها دیگر

گزینه ۲: «حروفه الأصلية: ن ش ه» و «خبر» نادرست‌اند.

گزینه ۳: «مجهول» و «مفعوله «الكتب»» نادرست‌اند.

گزینه ۴: «للمتکلم وحده» نادرست است.

(تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۲۵- گزینه ۳

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «فعله: خَلَفَ، مبنی» نادرست است.

گزینه ۲: «مضاف‌الیه للمضاف «المجالات»» نادرست است.

گزینه ۴: «معرفة (علم)» و «مضاف‌الیه و مضافه: «المجالات»» نادرست‌اند.

(تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۲۶- گزینه ۴

(فاطمه منصورفاکی)

«تَشَاهَدُ» نادرست است، زیرا فعل مضارع ثلاثی مزید و معلوم از باب مفاعلة بر وزن «تَفَاعَلُ» می‌آید (تَشَاهِدُ)

(محرکت‌گذاری)

۲۷- گزینه ۲

(مبیر فاتی - کاهیاران)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «تَفْتَحُ» متضاد «تُعَلِّقُ» است.

گزینه ۳: «أَمُوتُ» متضاد «أَحْيَاءُ» است.

گزینه ۴: «مُظْلِمٌ» متضاد «مُضِيءٌ» است.

(مفهوم)

۲۸- گزینه ۴

(مبیر فاتی - کاهیاران)

در این گزینه «تُرْسَلُ» فعل مجهول است و فاعل ندارد.

ترجمه عبارت: میوه‌های خشک به مناطق دیگر در فصل تابستان فرستاده می‌شوند!

(انواع عملات)

۲۹- گزینه ۱

(ولله نوروزی)

در گزینه ۱، فعل «تَحْرِنِي»، از ریشه «حَرَنَ» است که «نون وقایه» در این فعل وجود ندارد.

(قواعد فعل)

۳۰- گزینه ۴

(مبیر همایی)

در گزینه ۴، جار و مجرور دیده نمی‌شود، باید دقت داشت که «جنب» یک اسم است، نه یک حرف جر.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «مِنْ ذَهَبٍ» جار و مجرور است.

گزینه ۲: «كَالَّذِينَ» جار و مجرور است.

گزینه ۳: «مِنْ نِعَمٍ» جار و مجرور است.

(انواع عملات)

۳۶- گزینه «۱»

(محبوبه ایتسام)

قرآن کریم می‌فرماید: «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آن‌ها را با آرزوهای طولانی فریفته است.» جمله «اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم» از شیطان بیانگر وسوسه و فریب شیطان است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۳۷- گزینه «۲»

(سیرامسان هنری)

وجود استعدادها و سرمایه‌های مختلف در انسان ← ضرورت معاد براساس حکمت الهی
پیدایش نخستین انسان ← امکان معاد

(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه‌های ۵۸ و ۶۰)

۳۸- گزینه «۳»

(ممد رضا فرهنگیان)

اولین حادثه مرحله اول قیامت که با پایان یافتن دنیا آغاز می‌شود، شنیده شدن صدایی مهیب است. صدایی مهیب و سهمگینی که آسمان‌ها و زمین را فرا می‌گیرد و این اتفاق آن چنان ناگهانی رخ می‌دهد که همه را غافلگیر می‌کند. قرآن کریم از این واقعه به نفع صور یاد می‌کند.

پس از کنار رفتن پرده از حقایق عالم، دادگاه عدل الهی برپا می‌شود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۷، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۳۹- گزینه «۴»

(وصیره کافری)

امام سجاد (ع) می‌فرماید: «بار الهی خوب می‌دانم هرکس لذت دوستی‌ات چشیده باشد غیر تو را اختیار نمی‌کند و آن‌کس که با تو انس گیرد لحظه‌ای از تو روی گردان نشود.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۱۱، صفحه ۱۲۲)

۴۰- گزینه «۴»

(وصیره کافری)

ما باید عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی مانند آخر هفته، آخر هر ماه یا در هر سال تکرار کنیم تا استحکام بیش‌تری پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود و در بهترین زمان محاسبه سالانه که شب‌های قدر است محاسبه سالانه را انجام دهیم در این صورت می‌توانیم تصمیم‌های بهتری برای آینده داشته باشیم.

(دین و زندگی، ۱، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۶)

۴۱- گزینه «۲»

(ممسن بیاتی)

هر قدر عزم قوی‌تر باشد رسیدن به هدف آسان‌تر است (عامل تسهیل در ایصال به هدف)
با دنباله‌روی از الگوها و اسوه‌ها می‌توان سریع‌تر به هدف رسید (عامل تسریع در ایصال هدف)

(دین و زندگی، ۱، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۷)

۴۲- گزینه «۲»

(ابوالفضل امیرزاده)

محبت و دوستی سرچشمه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است. فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد ریشه در دل‌بستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هاست که به زندگی آدمی جهت می‌دهد.

امام علی (ع) می‌فرماید: «ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۱۱، صفحه ۱۲۳)

۴۳- گزینه «۲»

(ممد رضایی‌بقا)

زیاده‌روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن، باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد. انسان غنیف حیا می‌کند که برخی افراد به دلیل اموری سطحی و کوچک زبان به تحسین و تمجید او بکشایند.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱۳، صفحه ۱۵۱)

۴۴- گزینه «۳»

(ممد رضایی‌بقا)

بیان فواید حجاب برای تشویق و ترغیب زنان مؤمنان به نزدیک کردن پوشش‌هایشان به خود صورت گرفته است و غفاریت و رحمانیت خداوند در ادامه بیان شده است: «ذلک أدنی أن یُعرفنَ فلا یُؤذینَ وَ کانَ اللهُ غَفوراً رَحیماً».

(دین و زندگی، ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۶۰)

۴۵- گزینه «۲»

(امین اسریران‌پور)

اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند مثلاً دروغی را به خدا نسبت بدهد کفاره جمع بر او واجب می‌شود یعنی باید هم برای هر روز دو ماه روزه بگیرد و هم به شصت فقیر طعام دهد. البته اگر هر دو برایش ممکن نباشد می‌تواند هر کدام را که ممکن است انجام دهد.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱۲، صفحه ۱۴۳)

زبان انگلیسی ۱

۴۶- گزینه ۲»

(میرمسیب زاهدی)

ترجمه جمله: «یادت باشد! نباید فراموش کنید آنچه را که به شما گفتم انجام بدهید وقتی که به آنجا رسیدید؛ در غیر این صورت، نقشه ما نابود می‌شود و ممکن است شما به دردسر بیفتید.»

نکته مهم درسی

“shouldn’t” به معنی «بهرتر است فراموش نکنید.» جنبه پیشنهاد دارد.

“mustn’t” به معنی «لازم و ضروری است فراموش نکنید.» اجبار خیلی قوی را بیان می‌کند.

“may not” به معنی احتمال نیتادن چیزی است.

“have to not” از نظر گرامری غلط است، زیرا “have to” با “don’t” منفی می‌شود. هم‌چنین از لحاظ معنایی و ساختاری با جمله هم‌خوانی ندارد.

(گرامر)

۴۷- گزینه ۴»

(میرمسیب زاهدی)

ترجمه جمله: «نگاه کنید! این خانه خیلی زیبا است و من آن را به خانه‌هایی که هفته گذشته دیدیم ترجیح می‌دهم. فکر می‌کنم راحت‌ترین است و قیمتش هم مناسب است.»

نکته مهم درسی

در این سؤال ساختار مقایسه‌ای به کار رفته است. مفهوم جمله نشان می‌دهد که یک خانه نسبت به چند خانه برتر است که در این حالت صفت عالی به کار می‌رود.

(گرامر)

۴۸- گزینه ۳»

(بوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «من در حال حاضر چیزی در ذهن ندارم که درباره‌اش صحبت کنم، اما دیروز در چنین وقتی داشتم به چیزهای زیادی فکر می‌کردم.»

نکته مهم درسی

و با توجه به قید “yesterday” در انتهای جمله سایر گزینه‌ها رد می‌شوند. گذشته استمراری، دلالت بر استمرار کاری در زمان مشخصی در گذشته دارد.

(گرامر)

۴۹- گزینه ۳»

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «آموزش به نسل جدید برای محترم شمردن سنت‌های قدیمی خانواده‌گی، به حفظ خانواده در طی سال‌ها، حتی در هنگامی که اعضای خانواده نمی‌توانند دور هم جمع شوند، کمک می‌کند.»

- (۱) جامعه
(۲) تنوع، تغییر
(۳) سنت، رسم
(۴) نماد، نشانه

(واژگان)

۵۰- گزینه ۴»

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «مدیر از تمام معاونانش خواست تا چند پیشنهاد کاربردی و مفید در مورد این‌که چگونه به بهترین شکل با بحران مالی مهمی که اخیراً به وجود آمده است رسیدگی کنند، ارائه دهند.»

- (۱) تعهد، الزام
(۲) توصیف
(۳) مقدمه، معرفی
(۴) پیشنهاد

نکته مهم درسی

به عبارت (پیشنهاد دادن) “make a suggestion” توجه کنید.

(واژگان)

۵۱- گزینه ۱»

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «آقای جیسون، که به‌تازگی برای هدایت هیئت مدیره این شرکت استخدام شده، برنامه‌هایش را آنقدر خوب توضیح داد که همه اعضا از توضیحاتش قانع شدند و هیچ سؤالی مطرح نشد.»

- (۱) به‌خوبی
(۲) به‌ندرت
(۳) به‌طور مکرر
(۴) اصولاً

(واژگان)

۵۲- گزینه ۲»

(میرمسیب زاهدی)

ترجمه جمله: «وقتی می‌گوییم بعضی از حیوانات در معرض خطر [انقراض] هستند، به این معناست که ما فقط تعداد کمی از آن‌ها را می‌توانیم در اطراف خود بباییم.»

- (۱) افزایش دادن
(۲) در معرض خطر [انقراض] قرار دادن
(۳) دنبال کردن
(۴) قرار دادن

(واژگان)

۵۳- گزینه ۳»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن چیست؟»

«چگونگی رسیدگی به رفتار ناشایست کودک»

(درک مطلب)

۵۴- گزینه ۱»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به‌عنوان سه اصل مهم در متن ذکر می‌شود؟»

«مسئولیت، پاسخگویی و پیامدها»

(درک مطلب)

۵۵- گزینه ۲»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «لغت “accountable” در پاراگراف نخست نزدیک‌ترین معنی را به «مسئول» دارد.»

(درک مطلب)

۵۶- گزینه ۲»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «از این متن می‌توان نتیجه گرفت که والدین نباید رفتار ناشایست فرزندشان را نادیده بگیرند.»

(درک مطلب)

۵۷- گزینه ۲»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «هدف این متن چیست؟»

«اطلاع دادن به خواننده در مورد کیوت‌های خانگی و آموزش آن‌ها»

(درک مطلب)

۵۸- گزینه ۱»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «در خط «۷»، هنگامی که نویسنده می‌گوید که صاحبان «با اشتیاق آسمان را تماشا می‌کنند» اشاره دارد که صاحبان می‌خواهند کیوت‌های خودشان در مسابقه پیروز شود.»

(درک مطلب)

۵۹- گزینه ۴»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، تفاوت بین کیوت‌های خانگی و عادی در چیست؟»

«اندازه مغز»

(درک مطلب)

۶۰- گزینه ۳»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف آخر اشاره به زنبورها، مورچه‌ها، اسب‌ها و لاک‌پشت‌ها دارد؟»

«برای مقایسه توانایی‌هایشان در یافتن خانه در مقایسه با کیوت‌های خانگی»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(معمربهیرایی)

زمان شروع امتحان یک متغیر کمی فاصلهای است و سایر متغیرها کمی نسبتی هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۰)

۶۲- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

آماره را از نمونه و پارامتر را از جامعه به دست می‌آوریم:

$$* \text{ آماره} = \frac{2}{5}$$

$$* \text{ پارامتر} = \frac{6}{15} = \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف آماره و پارامتر} = \frac{2}{5} - \frac{2}{5} = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۹۵)

۶۳- گزینه «۴»

(الهام تیموری)

از آن جایی که جواب هر معادله در آن معادله صدق می‌کند، $x = -2$ را در معادله قرار می‌دهیم:

$$\frac{3}{2(-2)-1} + \frac{5}{k} = \frac{9(-2)}{2(-2)+1}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{-5} + \frac{5}{k} = \frac{-18}{-3} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{5}{k} = 6 + \frac{3}{5} = \frac{33}{5} \Rightarrow 33k = 25 \Rightarrow k = \frac{25}{33}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۶۴- گزینه «۳»

(رحیم مشتاق نظم)

$$f(14-4\sqrt{3}) = \sqrt{14-4\sqrt{3}} - 1 + |6-14+4\sqrt{3}|$$

$$= \sqrt{13-4\sqrt{3}} + |-8+4\sqrt{3}|$$

$$= \sqrt{(1-2\sqrt{3})^2} + |-8+4\sqrt{3}|$$

$$= |1-2\sqrt{3}| - (-8+4\sqrt{3})$$

$$= 2\sqrt{3} - 1 + 8 - 4\sqrt{3} = 7 - 2\sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱)

۶۵- گزینه «۲»

(عمیرشا سپوری)

$$y = kx^2 - 2x + 1 \rightarrow \begin{cases} a = k \\ b = -2 \\ c = 1 \end{cases}$$

بیشترین مقدار تابع (مقدار ماکزیمم) برابر عرض نقطه رأس سهمی است.

$$y_V = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{fac - b^2}{4a} \Rightarrow \frac{f}{3} = \frac{f(k)(1) - (-2)^2}{4k}$$

$$\Rightarrow \frac{f}{3} = \frac{fk - 4}{4k} \Rightarrow 16k = 12k - 12 \Rightarrow 4k = -12 \Rightarrow k = -3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

۶۶- گزینه «۳»

(معمربهیرایی)

$$y = 3x^2 + 2ax + b \text{ : رأس سهمی و } A(-1, -3)$$

در سهمی به معادله $y = a'x^2 + b'x + c'$ طول رأس سهمی به صورت

$$x_A = \frac{-b'}{2a'}$$

$$y = 3x^2 + 2ax + b \text{ داریم:}$$

$$\frac{-2a}{2 \times 3} = -1 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow y = 3x^2 + 6x + b \text{ و عرض رأس سهمی و } -3$$

مختصات رأس سهمی در ضابطه سهمی صدق می‌کند، بنابراین داریم:

$$\Rightarrow 3 \times (-1)^2 + 6 \times (-1) + b = -3 \Rightarrow -3 + b = -3 \Rightarrow b = 0$$

$$\Rightarrow a + b = 3 + 0 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

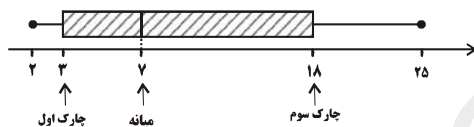
۶۷- گزینه «۳»

(معمربهیرایی)

در داده‌های مرتب شده روبه‌رو داریم:

$$\underbrace{2, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 16, 18, 20, 25}_{Q_1=3} \quad \underbrace{18}_{Q_3=18} \quad \text{میانگین} = 7$$

$$\text{دامنه میان چارگی} = 18 - 3 = 15$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۵)

۶۸- گزینه «۲»

(کریم نصیری)

$$3 + 4 = 7$$

تعداد داده‌ها برابر است با:

مجموع کل داده‌ها برابر است با:

$$(3 \times 11) + (4 \times 12 / 75) = 33 + 51 = 84$$

$$\bar{x} = \frac{84}{7} = 12$$

بنابراین میانگین تمام داده‌ها برابر است با:

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۶۹- گزینه «۱»

(لیلا حاجی علیا)

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\sigma^2 = \frac{4^2 + 2^2 + 0^2 + (-1)^2 + (-2)^2 + (-3)^2}{6} = \frac{34}{6} = \frac{17}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۴)

۷۰- گزینه «۲»

(عمیرشا سپوری)

$$\text{تعداد کل: } n = 6 + 3 + 5 + 6 = 20$$

$$\alpha_B = \frac{f_B}{n} \times 360^\circ = \frac{3}{20} \times 360^\circ = 54^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

اقتصاد

۷۱- گزینه «۲»

(فاطمه فویمیان)

الف) در محور عرضه کالاها و خدمات دولت می‌تواند با تأسیس شرکت‌ها و مؤسسات مختلف فعالیت کند که به نام شرکت‌های دولتی شناخته می‌شوند. همچنین ممکن است دولت به تولید و عرضه بعضی کالاها مایل باشد و بهره‌برداری از برخی منابع و معادن را خود عهده‌دار شود برای مثال، کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فراورده‌های نفتی را به عهده بگیرد.

ب) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به‌شمار می‌رود.

ج) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل پنجاه و دوم قانون اساسی، بودجه سالانه کل کشور توسط دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود.

د) مالیات بر نقل و انتقالات دارای مالیات غیرمستقیم و مالیات بردرآمد مالیات مستقیم است. (اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۳، ۹۴ و ۹۵)

۷۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

میلیارد ریال $30 = \frac{2}{3} \times (45)$ ارزش خدمات ارائه شده

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور $= \frac{3}{5} \times$ هزینه استهلاک

میلیارد ریال $15 = \frac{3}{5} \times 25$ هزینه استهلاک

ارزش مولدغذایی + ارزش ملشین‌آلات + ارزش پوشاک = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +
میلیارد ریال $200 = 145 + 30 + 25$ = تولید ناخالص داخلی

تولید ناخالص داخلی = تولید خالص ملی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - هزینه استهلاک -

ارزش تولید مردم کشور که در خارج ساکن هستند +

میلیارد ریال $205 = 200 - 15 - 25 + 45$ = تولید خالص ملی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیارد ریال $185 = 200 - 15$ = تولید خالص داخلی

$\frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} =$ تولید خالص داخلی سرانه

ریال $3,700 = \frac{185,000}{50}$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

۷۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

= میزان افزایش تولید در سال موردنظر

میزان تولید در سال پایه - میزان تولید در آن سال به قیمت پایه

میزان افزایش تولید در سال دوم

میلیارد ریال $480 = 5480 - 5000$

میزان افزایش قیمت‌ها در سال موردنظر

میزان تولید در همان سال به قیمت ثابت - میزان تولید در آن سال به قیمت جاری =

میزان افزایش قیمت‌ها در سال سوم

میلیارد ریال $250 = 6500 - 6250$

با محاسبه تولید کل به قیمت ثابت، اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل از بین می‌رود و تغییرات موجود فقط نشان‌دهنده تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۷۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) معمولاً شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به‌طور مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور هماهنگی دارد. البته دو گروه از کشورها استثنا محسوب می‌شوند: ۱- تعداد معدودی از کشورها که با داشتن یک ماده گران‌بها مانند نفت امکان دسترسی به درآمد سرانه بالا را دارند. ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های توسعه خود را بهبود بخشیده‌اند با وجود این که درآمد سرانه پایین دارند.

ب) امید به زندگی در نروژ $81/6$ سال، تولید ناخالص داخلی سرانه در چین در حدود 11525 دلار، نرخ باسوادی در موزامبیک $50/6$ درصد و نرخ مرگ‌ومیر نوزادان در ایران $14/4$ در هر هزار تولد است.

ج) کشور قطر با جمعیت 910 هزار نفر، تولید ناخالص داخلی سرانه سالیانه به قیمت‌های سال 2011 در حدود 127562 دلار PPP دارد. (رتبه 32 را در شاخص توسعه انسانی دارد.) (اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

۷۵- گزینه «۱»

(فاطمه فویمیان)

میلیارد ریال $16 = \frac{96}{6}$ = ارزش کالای سرمایه‌ای = هزینه استهلاک سالیانه عمر مفید

میلیارد ریال $9/6 = \frac{10}{100} \times 96$ = میزان کاهش بهای کالا

میلیارد ریال $86/4 = 96 - 9/6$ = بهای جدید کالا

میلیارد ریال $14/4 = \frac{86/4}{6}$ = هزینه استهلاک سالیانه با احتساب قیمت جدید کالا

میلیارد ریال $28/8 = 14/4 \times 2$ = هزینه استهلاک دو سال آخر

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۷۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

هزار تومان $18,000 = 3 \times 5000 \times 12$ = حقوق سالانه تمامی کارگران

هزار تومان $1,800 = \frac{1}{10} \times 18,000$ = هزینه استهلاک سالانه

هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز = هزینه‌های مستقیم

هزینه استهلاک سالانه + حقوق سالانه تمامی کارگران +

هزار تومان $20,100 = 300 + 18,000 + 1,800$ = هزینه‌های مستقیم

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزار تومان $29,900 = 50,000 - 20,100$ = سود حسابداری

= ارزش مندی سالانه زمین در صورت اجاره داده شدن

هزار تومان $2,400 = 200 \times 12$

= ارزش مندی سالانه تراکتور در صورت اجاره داده شدن

هزار تومان $600 = 50 \times 12$

هزار تومان $3,000 = 2,400 + 600$ = هزینه‌های غیرمستقیم

مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود ویژه

هزار تومان $26,900 = 50,000 - (20,100 + 3,000)$ = سود ویژه

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۷۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) - دولت‌ها برای تشویق صادرکنندگان داخلی و یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل کشور، سیاست تجاری ارائه انواع یارانه‌ها و تسهیلات حقوقی و اقتصادی را به کار می‌گیرند.

- دولت‌ها از سیاست‌های تجاری چون تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی، به منظور حمایت از تولید داخلی و کاهش وابستگی به خارج، استفاده می‌کنند.

- معمولاً کالاها و صنایع راهبردی (مثل صنایع دفاعی، انرژی و گندم) و همچنین صنایع نوزاد (مثل برخی فناوری‌های نوین در ایران) که در ابتدای عمر خود بوده و توان رقابت با صنایع خارجی را ندارند، در همه کشورهای دنیا مشمول حمایت می‌شوند.

ب) دو گروه عمده‌ای که از تجارت بین‌الملل سود می‌برند عبارت‌اند از: تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان
تولیدکنندگان:

- ادامه کار آن‌ها به وارد کردن ماشین‌آلات، لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.

- از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی داشته باشند و کالاهای خود را با قیمت و شرایط بهتر به فروش برسانند.

- به دلیل ورود کالاهای خارجی به کشور، تولیدکنندگان داخلی مجبور به رقابت با تولیدکنندگان خارجی از طریق تولید بهتر و کارآمدتر می‌شوند.

مصرف‌کنندگان:

- در نتیجه واردات از کالاهای متنوع و ارزان استفاده کنند.

- در نتیجه صادرات، ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به دست می‌آورند.

ج) صحیح است. / نادرست است. شکوفایی اقتصادی ایران طی هفت قرن از تمدن اسلامی الزاماً به معنای عادلانه بودن آن نبود و حکومت‌های محلی آن زمان با گرفتن خراج و تحمیل هزینه‌های خود بر مردم مشکلاتی را به وجود می‌آوردند. / نادرست است. در نیمه اول حکومت صفویه علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت، شکل گرفت. / نادرست است. معدود حرکت‌های مذهبی و ملی در دوران قاجار همانند تأسیس دارالفنون و نظم مالی و اداری امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامی، تحریم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحریم تنباکو، لغو قرارداد رژی توسط میرزای شیرازی، توصیه‌های علما به شاهان قاجار برای توجه به صنایع و پیشرفت‌های علمی جدید و بیانیه‌های حمایت از تولید ملی متأسفانه در اقتصاد ایران اثربخش نبود.

د) اقتصاد دانش‌بنیان: دانش، منبعی درونی و پایان‌ناپذیر است. به هر میزان تولید کشور بر پایه دانش بنا شود، مقاومت اقتصادی بیش‌تر محقق می‌شود. از طرفی به میزان بالاتر بودن سطح دانش در تولید کالاها و خدمات، ارزش افزوده آن‌ها بیش‌تر و درآمد بیش‌تری نصیب اقتصاد کشور می‌شود. علاوه بر تولید دانش بنیان، فراگیر شدن دانش در تمام سطوح تولیدی و به‌کارگیری آن توسط تمامی تولیدکنندگان کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد ملی را به ارمغان می‌آورد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۷۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

الف) ریال $9,750,000 = 75,000,000 \times \frac{13}{100}$ = مالیات ماهانه

مانده خالص ماهانه

ریال $68,250,000 = 75,000,000 - 9,750,000$

ریال $783,000,000 = 68,250,000 \times 12$ = مانده خالص سالانه

میلیون ریال ۷۸۳

ب) میزان مالیات ماهانه بر اساس نرخ ثابت

ریال $7,500,000 = 75,000,000 \times \frac{10}{100}$

ج) برای این شخص بهتر است که مالیات خود را با نرخ ثابت پرداخت کند. چون مبلغ کمتری بابت مالیات می‌پردازد.

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۷۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

الف) آرژانتین در تولید نقره مزیت مطلق دارد.

ب) کشور کنیا در تولید هیچ کدام از محصولات، مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید نقره مزیت نسبی دارد (۲۰ به ۱۰ و ۱۲ و ۱۰ بنا بر این باید در تولید نقره متمرکز شود و پوشاک و پسته مورد نیاز خود را از ایران وارد کند.

ج) وقتی می‌گوییم کشوری در تولید کالایی نسبت به سایر کشورها مزیت اقتصادی ندارد به این معناست که هیچ‌یک از آن کالاها را به صرفه تولید نمی‌کند یعنی قیمت تمام شده هر سه کالا در کنیا از دو کشور دیگر بیش‌تر است.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۸۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

الف) $\frac{\text{سطح قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح قیمت‌ها در ابتدای سال}} \times 100 = \text{نرخ تورم}$

درصد $30 = \frac{65,000 - 50,000}{50,000} \times 100$ = نرخ تورم کالای A

درصد $30 = \text{نرخ تورم کالای B}$ = نرخ تورم کالای A

$30 = \frac{35,000 - \text{سطح قیمت کالای B در انتهای سال}}{35,000} \times 100$ = نرخ تورم کالای B

$10,500 = 35,000 - \text{سطح قیمت کالای B}$ در انتهای سال

دلار $48,500 = \text{سطح قیمت کالای B}$ در انتهای سال $\Rightarrow$

ب) واحد پولی $5470 = \text{سپرده غیردیداری} + \text{سپرده دیداری}$

واحد پولی $4,220 = \text{سپرده غیردیداری} \Rightarrow 5470 = \text{سپرده غیردیداری} + 1250$

ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه + سپرده غیردیداری = شبه پول

واحد پولی $6,020 = 4,220 + 1800$

سپرده دیداری + شبه پول = نقدینگی

ارزش پولی اسکناس‌ها و مسکوکات در دست مردم +

واحد پولی $9,830 = 6,020 + 1250 + 2560$ = نقدینگی

ج) قسمت ج در گزینه‌های ۲ و ۴ نادرست است.

بانک سرمایه‌گذاری، واسطه و وکیل سپرده‌گذاران برای سرمایه‌گذاری و مشارکت در زمینه تولید است. همچنین می‌تواند شرکت‌ها و واحدهای تولیدی تأسیس کند.

بانک تخصصی فقط به فعالان عرصه خاصی از اقتصاد ارائه خدمات می‌کند نه به همه مردم، مثل بانک توسعه صادرات (بانک ملی یک بانک تجاری است)

جغرافیا (۱)

۱۰۱- گزینه «۱» (آزاده میرزایی)
چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند و دید ترکیبی به جغرافی‌دان کمک می‌کند تا به طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۲)

۱۰۲- گزینه «۳» (مهمم ابراهیم مازنی)
حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش در مرحله «پردازش اطلاعات» صورت می‌گیرد اما طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به قبل از شروع پردازش می‌باشد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: همه موارد مربوط به مرحله «تدوین فرضیه» می‌باشد.
گزینه «۲»: همه موارد مربوط به مرحله «طرح سؤال و بیان مسئله» می‌باشد.
گزینه «۴»: همه موارد مربوط به مرحله «نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادت» می‌باشد. (جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۰۳- گزینه «۱» (فاطمه سقایی)
دشت نهاوند بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به‌وجود آمده است. (جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

۱۰۴- گزینه «۱» (پرویز یهیی)
کوهستان‌های البرز و زاگرس هم‌چون سدی در مقابل عبور توده‌های مرطوب به نواحی داخلی کشور قرار گرفته‌اند، بنابراین، نواحی داخلی کشورمان بارش بسیار کمی دارد و مناطق خشکی مانند بیابان دشت کویر را به وجود آورده است.
طبق شکل صفحه ۴۲ کتاب درسی، زمستان‌های دشت کویر، سرد است. (جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۰۵- گزینه «۲» (فاطمه سقایی)
رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند و اگر این رودها در نواحی مرطوب جریان یابند، مقدار آب آن‌ها بیش‌تر خواهد بود. (جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۸)

۱۰۶- گزینه «۲» (فاطمه سقایی)
به‌طور کلی علت‌های تنوع آب‌وهوایی کشور را می‌توان در سه عامل جغرافیایی مورد بررسی قرار داد که این عوامل عبارت‌اند از: موقعیت جغرافیایی، ارتفاع و جهت کوهستان‌ها و توده‌های هوا که بیش‌تر به‌صورت ترکیبی آب‌وهوای کشور را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. (جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۵)

۱۰۷- گزینه «۱» (فاطمه سقایی)
عواملی در شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران نقش دارند. آب، بین این عوامل، بیش‌ترین اهمیت را داشته است.
بیش‌ترین درصد شهرهای ایران در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری قرار گرفته‌اند. (جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۷۶)

۹۳- گزینه «۳» (آزاده میرزایی)
تا حدود دو قرن پیش و قبل از اینکه خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۲)

۹۴- گزینه «۱» (میلاد هوشیار)
کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۲)

۹۵- گزینه «۲» (علی‌مهمم کریمی)
در زمان پادشاهی کمبوجیه، پسر و جانشین کوروش بزرگ، مصر به تصرف هخامنشیان درآمد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

۹۶- گزینه «۳» (علی‌مهمم کریمی)
سلوکوس و جانشینان او شهرهای زیادی را در قلمرو خود بنا کردند. آن‌ها قصد داشتند با ایجاد شهرهای جدید و کوچاندن یونانیان به این شهرها، فرهنگ یونانی را در ایران و دیگر متصرفات اسکندر در آسیا رواج دهند. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۱)

۹۷- گزینه «۱» (میلاد هوشیار)
در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

۹۸- گزینه «۴» (آزاده میرزایی)
خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المنذب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۹۹- گزینه «۱» (میلاد هوشیار)
دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی دانست، ولی در زمان هخامنشیان با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۹)

۱۰۰- گزینه «۴» (میلاد هوشیار)
به‌طور کلی عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان عبارت بود از: مالیات‌ها، شامل مالیات کشاورزی و دام، مالیات پیشه‌وران و مالیات سرانه؛ عوارض گمرکی، حمل و نقل و راهداری و حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۶)

۱-۰۸ - گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

سیاست کنترل جمعیت نباید اساساً به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

سیاست‌های کاهش جمعیت، سبب کاهش رشد در سال ۱۳۹۵ (۱/۲۴) درصد شد. (مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۶)

۱-۰۹ - گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود که این نقش در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۴)

۱-۱۰ - گزینه «۱»

(بهروز یحیی)

عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران به‌طور کامل توجه نشده است.

صنعت پتروشیمی بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور به‌شمار می‌رود.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

جامعه‌شناسی (۱)

۱-۱۱ - گزینه «۴»

(آریتا بیدقی)

تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آن‌ها ← درونی‌سازی پاسخ سلام به فرد سلام‌کننده ← پیامد ارادی

کنترل خشم و رعایت حیا ← کنش

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۱۳)

۱-۱۲ - گزینه «۳»

(آریتا بیدقی)

علت تداوم جهان اجتماعی ← انتقال فرهنگ

علت تعیین قواعد خاص برای مقابله با خشکسالی و زلزله ← تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

علت خریدن نفت از کشورهای نفت‌خیز به ارزان‌ترین قیمت ← مفقود بودن بعد ذهنی نفت در این کشورها

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۷، ۱۹ و ۲۶)

۱-۱۳ - گزینه «۲»

(آریتا بیدقی)

شکل‌گیری جهان‌های اجتماعی مختلف، پیامد آگاهی و اراده نوین است. در نتیجه زوال عقلانیت ذاتی (افول علوم عقلانی و وحیانی)، ارزیابی پدیده‌های فراتجربی به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

یکسان دانستن تفاوت جهان‌های اجتماعی با تفاوت موجودات زنده در مراحل مختلف رشد، نتیجه دیدگاه تک‌خطی است. عده‌ای از جامعه‌شناسان مطابق دیدگاه تک‌خطی معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس تفاوتشان همانند تفاوتی است که یک نوع موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود دارد.

از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها در جهان متجدد، پیامد اسارت در نظام اجتماعی پیچیده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۴۰، ۴۴ و ۴۵)

۱-۱۴ - گزینه «۲»

(مبیناسارات تابیگ)

کژروی اجتماعی یعنی کنش‌هایی که برخلاف عقاید و ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند.

نداشتن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی، موجب تهدید بقا و دوام جهان اجتماعی می‌شود.

علت منع شدن برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی توسط یک جامعه، عدم تناسب عقاید و ارزش‌های افراد با فرهنگ جامعه است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۰، ۷۱ و ۷۷)

۱-۱۵ - گزینه «۴»

(مبیناسارات تابیگ)

در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه زندگی اجتماعی مردم متفاوت است.

در جامعه دینی، هویت اجتماعی افراد براساس عقاید و ارزش‌هایی است که آن دین محترم می‌شمارد.

اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، عمل نکنند، قلمرو واقعی از قلمرو آرمانی (آرمان‌ها) فاصله می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۶۰ و ۶۱)

۱-۱۶ - گزینه «۴»

(کتاب آبی)

هویت اجتماعی افراد، همواره در پرتو هویت فرهنگی جامعه، شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱-۱۷ - گزینه «۱»

(کتاب آبی)

علل درونی تحولات فرهنگی می‌تواند به کاستی‌ها و بن‌بست‌هایی که در هویت خود فرهنگ وجود دارد، بازگردد؛ مانند عدم وجود دلایل کافی برای توجیه عقاید.

اگر شیوه زندگی، ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ تداوم پیدا کند، تعارض عقاید و ارزش‌ها با رفتارها و هنجارها می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. مثل رخت برپستن آداب مربوط به تقدس خورشید (رفتارها و هنجارها) در جامعه‌ای که به تقدس خورشید اعتقاد دارد (عقاید و ارزش‌ها).

بحران هویت در جایی به‌وجود می‌آید که جامعه، توان محافظت و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد؛ مثل ناتوانی در حفظ عقیده مقدس بودن خورشید.

بحران هویت می‌تواند به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی، منجر شود؛ مثل تحول عقاید جامعه (نتیجه بحران هویت).

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱-۱۸ - گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۳، با تغییر)

«خودباختگی فرهنگی»: جهان اجتماعی خودباخته به‌دلیل این‌که ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد و به روش تقلیدی عمل می‌کند، نه امکان تداوم و بسط فرهنگ گذشته خود را دارد و نه توان عبور و گذر از آن را و نه می‌تواند به فرهنگ دیگری که در مقابل او قرار گرفته و میبوه آن شده است، ملحق شود.

«ازخودبیگانگی فطری»: فرهنگ‌هایی که براساس فطرت انسانی شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های درستی برخوردار نیستند، نمی‌گذارند انسان‌ها به تفسیر و شناختی صحیح از عالم و آدم نائل شوند. انسان در جهانی که به‌وسیله این فرهنگ‌ها ساخته می‌شود، از حقیقت خود و از حقیقت هستی دور می‌ماند.

۱۲۵- گزینه «۱» (کتاب آبی)

تعریف نخست جامع نیست زیرا تمامی شترها دوکوهانه نیستند. تعریف دوم واضح نیست، زیرا از لفظی استعاری و نامأنوس در تعریف «چشم» استفاده شده است.

(منطق، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۲۶- گزینه «۳» (کتاب آبی)

در استنتاج بهترین تبیین، احتمالات مختلف را بررسی می‌کنیم و با حذف تبیین‌های اشتباه به بهترین تبیین دست می‌یابیم.

(منطق، اقسام استلال و کاربردهای آن، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۱۲۷- گزینه «۳» (کتاب آبی)

گزینه «۳» یک قضیه حملی محصوره است در حالی که گزینه‌های دیگر شخیصه هستند. هنگامی که درباره یک مجموعه مشخصی سخن می‌گوییم قضیه شخیصه است (مانند دانش‌آموزان این کلاس سی نفر هستند) اما هنگامی که محمول قابل حمل بر تک تک مصادیق موضوع باشند قضیه محصوره است (مانند دانش‌آموزان این کلاس درس خوان هستند)

(منطق، قضیه حملی، صفحه ۶۲)

۱۲۸- گزینه «۳» (کتاب آبی)

بعضی آدمیان سیاستمدار نیستند. کاذب ← نقیض هر آدمی
سیاستمدار است. صادق ← متضاد هیچ آدمی سیاستمدار نیست. کاذب
(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۲)

۱۲۹- گزینه «۲» (کتاب آبی)

در قضایای شخیصه همه مصادیق موضوع (که یک فرد مشخص است) مورد نظر هستند؛ لذا همواره برای موضوع قضایای شخیصه از علامت مثبت (+) استفاده می‌کنیم.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۰- گزینه «۴» (کتاب آبی)

- هرگاه بدون ذکر دلیل از احساسات افراد سوءاستفاده شود، مغالطه توسل به احساسات رقم می‌خورد.
- بیان کردن بدون دلیل ویژگی‌های شایسته برای جلب نظر افراد، همان مغالطه تله‌گذاری است.

(منطق، سببگیری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

- «تزلزل فرهنگی»: تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۹ و ۹۱)

۱۱۹- گزینه «۳» (ارغوان عبدالملکی)

- ایرانیان با پذیرش اسلام به تفسیری توحیدی از هویت خود دست یافتند. عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به‌صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.

- فرهنگ اسلامی در طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۵)

۱۲۰- گزینه «۱» (ارغوان عبدالملکی)

تشریح موارد نادرست:

- در هر جامعه‌ای، اقتصاد در رابطه با سایر نهادها شکل می‌گیرد و با آن‌ها تناسب پیدا می‌کند.

- یکی از وجوه تمایز جوامع (همه جوامع) نه فقط جوامع سکولار، اقتصاد و مؤلفه‌های اقتصادی آنان است

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۶)

منطق

۱۲۱- گزینه «۳» (کتاب آبی)

خطاهای ذهن آدمی بی‌شمار هستند و ما با فراگیری قواعد درست می‌توانیم از شمار آن‌ها بکاهیم اما قادر به احصاء و شمارش آن‌ها نیستیم.

(منطق، منطق ترازی انریشه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۲۲- گزینه «۳» (کتاب آبی)

در گزینه «۳» دلالت لفظ رادیو بر معنای آن به صورت مطابقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خانه ← ضمنی؛ بخشی از خانه

گزینه «۲»: تلویزیون ← التزامی؛ گوینده خبر

گزینه «۴»: روستای الف ← التزامی؛ مردم روستای الف

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۱۲۳- گزینه «۴» (کتاب آبی)

تمامی مفاهیم خیالی و وهمی از قبیل: دیو، ققنوس، ازدهای سه‌سر و ... مفاهیمی کلی هستند و هر چند در خارج وجود ندارند، اما فرض آن‌ها محال نیست.

(منطق، مفهوم و مسراق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۴- گزینه «۱» (کتاب آبی)

اگر بدانیم «هر الف ب است» ممکن است دو حالت پیش بیاید:

(۱) «هر ب نیز الف است» که در این صورت رابطه تساوی داریم.

(۲) «بعضی ب الف است»، «بعضی ب الف نیست» که در این صورت رابطه عموم و خصوص مطلق داریم.

(منطق، مفهوم و مسراق، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

فارسی ۲

۱۳۱- گزینه ۳

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

الف: «مقارب: نزدیک شونده، همگرا»
د: «شریعت: شرع، آیین، راه دین، مقابل طریقت»

(لغت)

۱۳۲- گزینه ۲

(کافم کافمی)

شرع: سایه بان، خیمه
توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و فرمان

(لغت)

۱۳۳- گزینه ۳

(کافم کافمی)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه ۱: «منسوب ← منسوب»
گزینه ۲: «ثواب ← صواب»
گزینه ۴: «قریت ← غربت»

(املا)

۱۳۴- گزینه ۱

(سعید کنج بخش زمانی)

املای صحیح واژگان: «محراب، محمل، رغبت، هلال، غلم»

(املا)

۱۳۵- گزینه ۳

(الهام مغموری)

«سه دیدار» از نادر ابراهیمی است.

(تاریخ ادبیات)

۱۳۶- گزینه ۱

(افشین می‌الدین)

در این بیت اسلوب معادله وجود ندارد، زیرا دو مصراع در ادامه هم هستند، پس گزینه های «۲» و «۴» حذف می شوند. در این بیت اغراق هم وجود ندارد و گزینه «۳» هم کنار می رود.

گزینه «۱»: تشبیه: شاعر خود را به سرو تشبیه کرده است و تازه رویی را به حاصل و میوه. حسن تعلیل: علت تازه رویی و سرسبزی سرو، میوه نداشتن آن، دانسته شده است. کنایه: تازه رویی و بار بر دل نداشتن کنایه هستند.

پارادوکس: در مصراع دوم بی ثمر بودن را دارای حاصل و ثمر دانسته است.

(آرایه)

۱۳۷- گزینه ۲

(کافم کافمی)

ایهام: دور از تو: ۱) در دوری از تو ۲) دور از جان تو (جمله دعایی) / تناقض ندارد.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: مجاز: جام ← باده، شراب / جناس: روی، بوی

گزینه «۳»: ایهام تناسب: سودا (۱) خیال، اندیشه (معنای پذیرفتنی) ۲) داد و ستد (با بازار، زیان و سود) تناسب دارد. / تشبیه: بازار عشق (اضافه تشبیهی)

گزینه «۴»: تضاد: «شمشیر کشیم» و «سیر اندازیم» / کنایه: سیر انداختن ← تسلیم شدن / شمشیر کشیدن ← مبارزه کردن

(آرایه)

۱۳۸- گزینه ۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«تو» معطوف / «هر دو» بدل برای «من و تو»

(زبان فارسی)

۱۳۹- گزینه ۴

(مسن اصغری)

در بیت «الف»: «چو» حرف اضافه و «دیروز» متمم است.
در بیت «ب»: «دیروز» بعد از نقش نمای «ب» آمده و مضاف الیه است.
در بیت «ج»: واژه «دیروز» هیچ یک از نقش های اسم را ندارد و قید است.
در بیت «د»: دیروز با فعل اسنادی «شد» آمده و مسند است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۱)

۱۴۰- گزینه ۱

(سعید کنج بخش زمانی)

«ویرانه» در این بیت نقش مسندی دارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «گفته شود» فعل مجهول / گزینه «۳»: «کشته گشت» فعل مجهول /
گزینه «۴»: «شود خوانده» فعل مجهول

(زبان فارسی)

۱۴۱- گزینه ۳

(کافم کافمی)

مفهوم عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: «توصیه به اتحاد و هم بستگی برای غلبه بر مشکلات»

مفهوم بیت گزینه «۳»: «اتفاقی بودن بخت و اقبال»

(مفهوم)

۱۴۲- گزینه ۴

(مریم شمیرانی)

«مئل» در باب نتیجه بخش بودن سعی است، در حالی که در گزینه «۴» عکس این مفهوم آمده است.

(مفهوم)

۱۴۳- گزینه ۴

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک سه گزینه دیگر راضی بودن به کم خویش و بیش تر نخواستن (قناعت داشتن) است، اما در گزینه «۴» شاعر از مغلسی و بی چیزی خود شکایت دارد.

(مفهوم)

۱۴۴- گزینه ۲

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه های «۱»، «۳» و «۴» تقابل عقل و عشق را بیان می کنند.

مفهوم بیت گزینه «۲»: «توصیه به رازداری در عشق»

(مفهوم)

۱۴۵- گزینه ۲

(داور تالش)

مفهوم کلی رباعی در صورت سؤال و سایر گزینه ها، ترک نفس و خواهش های نفسانی کردن است که سبب افتخار و کمال می شود. از چنبر نفس رسته بودند و به عرش پرگشودند.

گزینه «۲»: هر که با مستان نشیند باعث بی آبرویی خود می شود (ترک مستوری کردن کنایه از آبروریزی کردن است).

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: ترک نفس کردن موجب برخورداری از دل می شود.

گزینه «۳»: ترک کام کردن موجب کلاه سروری یافتن است.

گزینه «۴»: پادشاه تن خویش گشتن (ترک نفس کردن) سبب امیری می شود.

(مفهوم)

عربی، زبان قرآن ۲

۱۴۶- گزینه ۲

(سید ممرعلی مرتضوی)

«بوم» روزی که / «یَنْظُرُ»: می‌نگرد / «المرء»: انسان، مرد، آدمی / «قَدَمَت»: پیش فرستاده است / «پداه»: دستانش، دو دستش / «یَقُولُ»: می‌گوید / «یا لیتنی»: ای کاش من / «کنت»: بودم / «تُرَاباً»: خاک

(ترجمه)

۱۴۷- گزینه ۱

(قاله مشیرپناهی - هکلان)

«قَدْ نَقَوْمٌ بِتَسْمِيَةٍ»: گاهی به نام‌گذاری ... می‌پردازیم، اقدام می‌کنیم (قَدْ + مضارع: گاهی، شاید، ممکن است) / «يَكْرَهُونَ»: ناپسند می‌شمارند / «ألقاب»: القابی، عناوینی / «بئس»: چه بد است / «العَمَلُ الْقَبِيحُ»: کار زشت (ترکیب وصفی است).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «ترجمه نشدن «قَدْ» / «اقدام کرده‌ایم» («اقدام می‌کنیم» درست است.) / «زشت شمرده می‌شوند» («زشت می‌دانند آن را» اولاً فعل معلوم است نه مجهول، ثانیاً ضمیر «ها» ترجمه نشده است.) از موارد نادرستی این گزینه‌اند.

گزینه ۳: «ترجمه نشدن «تسمیة» / «می‌دهیم» («به ... می‌پردازیم، اقدام می‌کنیم» درست است.) / «این کار» و «بسیار زشت» («بد است این کار زشت») از موارد نادرستی این گزینه‌اند.

گزینه ۴: «ترجمه نشدن «قَدْ» / «صدا می‌کنیم» / «بد و زشت» از موارد نادرستی این گزینه‌اند.

(ترجمه)

۱۴۸- گزینه ۲

(قاله مشیرپناهی - هکلان)

«الذی»: کسی که (رد گزینه ۳) / «يُعَلِّمُ»: آموزش می‌دهد، یاد می‌دهد (رد گزینه ۳ و ۴) / «فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ»: پاداش (اجر) کسانی را دارد که، برایش (پاداش) اجر کسانی است که / «قَدْ عَمِلُوا»: عمل کرده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَا يَنْقُصُ»: کم نمی‌شود، کاسته نمی‌گردد / «مِنْ أَجْرِ الْعَالَمِينَ»: از اجر (پاداش) عمل‌کنندگان (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۴۹- گزینه ۳

(ممر بهان‌بین - قائنات)

چنانچه در جمله توصیف‌کننده فعل مضارعی پس از یک فعل مضارع دیگر بیاید، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود، نه ماضی استمراری.

(ترجمه)

۱۵۰- گزینه ۱

(فاطمه منصورفاکی)

«دانش آموز»: الطالبة، الطالب، التلميذة، التلميذ (رد گزینه ۲) / «تنبیل»: المتكاسلة، المتكاسل (رد گزینه ۲) / «وقتی»: عندما / «معلم»: المعلمة، المعلم / «درس می‌دهد»: تُدرِّسُ، يُدرِّسُ (فعل مضارع) (رد گزینه ۴) / «با دیگران»: مع غيرها، مع غيره، مع الآخرين / «صحبت می‌کند»: تَتَكَلَّمُ، يَتَكَلَّمُ (فعل مضارع) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(تعریب)

* ترجمه متن درک مطلب:

در گذشته، بیماری‌ها خطرهای بزرگی برای زندگی مردم و حیوانات به شمار می‌آمدند. بعضی از آن بیماری‌ها متأسفانه صدها نفر از ساکنان کشورمان ایران را در زمان کمی می‌کشند. ولی آن‌ها مردم را از هدف‌های ارزشمندشان باز نداشتند. بلکه مردم با رغبت به حل این مشکل راه‌های مختلفی را امتحان کردند. پس دانشگاه پزشکی تأسیس شد و بعضی دانشجویان به تحصیل در آن پرداختند و بعد از مدت هفت سال در این حرفه به کار گرفته شدند. سپس یکی یکی بیمارستان‌ها بنا شدند و پزشکان زبردست برای درمان بیماران دانش آموخته می‌شدند. در این دانشگاه‌ها پژوهشگران شروع به پژوهش درباره بعضی گیاهان در رشته داروسازی کردند تا بتوانند به داروهای سودمند برای درمان بیماری‌ها دست یابند و الآن امید است شما بتوانید بر اثر این تلاش‌هایتان در سال‌های اخیر به پیشرفت در زمینه پزشکی و داروسازی برسید!

۱۵۱- گزینه ۳

(مهوری نیک‌زار)

با توجه به ترجمه متن، «تأسیس دانشگاه پزشکی» عنوانی مناسب برای متن است.

(درک مطلب)

۱۵۲- گزینه ۳

(مهوری نیک‌زار)

بر اساس متن، داروها در آن زمان از گیاهان تهیه می‌شدند و گزینه «۳» صحیح است.

(درک مطلب)

۱۵۳- گزینه ۴

(مهوری نیک‌زار)

متن هیچ صحبتی درباره وجود یا عدم وجود گیاهان دارویی در قرن حاضر نکرده و ضمناً بدون استفاده از متن کاملاً مشخص است که امروزه، استفاده زیادی از گیاهان دارویی برای معالجه بیماران می‌شود.

(درک مطلب)

۱۵۴- گزینه ۲

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «مفعوله «المرضى» نادرست است، زیرا «المرضى» مضاف‌آلیه است.

گزینه ۳: «مصدره: تخريج...» نادرست است، زیرا از باب تفعّل است، نه تفعیل.

گزینه ۴: «للمخاطبين» نادرست است، زیرا للغائبین (سوم شخص جمع غایب) است و مفعوله «المرضى» نیز درست نیست.

(تحلیل صرفی و محل اعرابی)

دین و زندگی (۲)

۱۵۵- گزینه ۲»

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «مصدره انتفاع و مضاف الیه ...» نادرست است.
گزینه «۳»: «مضاف للمضاف الیه ...» نادرست است.
گزینه «۴»: «جمع مکسر أو تکسیر» نادرست است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۱۵۶- گزینه ۳»

(بوزار بیانبش - قائمشهر)

«یعرض» نادرست است، زیرا این فعل، ثلاثی مزید و معلوم از باب تفعیل است و مضارع آن به شکل «یعرض» صحیح است (ر). هم چنین «موضوع» اسم مفعول است و بدین شکل صحیح است.

(حرکت گذاری)

۱۵۷- گزینه ۳»

(الله مسیح فواه)

«أكرم» در گزینه «۳» فعل امر است.

تشریح گزینه های دیگر

در گزینه «۱»، «الأقصى»، در گزینه «۲»، «أحلّ» و در گزینه «۴»، «الوسطی» اسم تفضیل هستند.

(قواعد اسم)

۱۵۸- گزینه ۳»

(الله مسیح فواه)

در گزینه «۳» اسلوب شرط نداریم و «من» استفهامی (پرستی) است.

ترجمه عبارت: «چه کسی انفاق می کند از آنچه که دوست دارد و برای خودش کار خیری پیش می فرستد»

(انواع عملات)

۱۵۹- گزینه ۲»

(فاطمه منصورفاکی)

در این گزینه، «رجل» اسم نکره ای است که جمله فعلیه «تعرف» آن را توصیف کرده است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «قرضا» اسم نکره است که «حسناً» آن را توصیف کرده، اما صفت مفرد (تک کلمه ای) است، نه جمله.

گزینه «۲»: «شجرة» اسم نکره است که «باسقة» آن را توصیف کرده، اما صفت مفرد (تک کلمه ای) است، نه جمله.

گزینه «۴»: «مستخرجة» اسم نکره است، اما هیچ جمله ای برای توصیف آن نیامده است.

(قواعد اسم)

۱۶۰- گزینه ۴»

(عارف نوری)

حرف «لام» که بر سر فعل «یتذکروا» آمده «لام» امر است و معادل مضارع التزامی و همراه با لفظ «باید» ترجمه می شود (باید متذکر شوند).

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: حرف «لام» که بر سر فعل «یتعلموا» آمده به معنای «تا» است (تا بیاموزند).
گزینه «۲»: حرف «لام» که بر سر اسم «تشکیل» آمده، حرف جر است (برای تشکیل دادن).

گزینه «۳»: حرف «لام» که بر سر اسم «اكتساب» آمده، حرف جر است (برای به دست آوردن).

(قواعد فعل)

۱۶۱- گزینه ۳»

(ممنم آقاصالح)

بیت «شده او پیش و دل ها جمله در پی ...» پیشوا، مقتدا و اسوه شدن رسول خدا (ص) و تبعیت و الگوگیری دل ها و جان ها از ایشان است که آیه شریفه «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ...» به مقام الگویی پیامبر اشاره دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۳ و ۴، صفحه های ۳۱ و ۶۹)

۱۶۲- گزینه ۳»

(ممنم رضایی بقا)

حرام بودن مراجعه در داوری به طاغوت، آن جا آشکار می شود که خداوند امر کرده است به طاغوت کفر بورزیم و اگر خلاف فرمان خدا به طاغوت کافر نشویم و به او مراجعه کنیم، کار حرامی انجام داده ایم. به ترجمه آیه دقت شود:

«آیا ندیده ای کسانی که گمان می برند به آن چه بر تو نازل شده و به آن چه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می خواهند داوری را نزد طاغوت ببرند، حال آن که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند.»

(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه های ۵۸ و ۵۹)

۱۶۳- گزینه ۴»

(وفیبه کاغزی)

در قرآن کریم آمده است: «ام یقولون افتراء قل فأتوا بسورة مثله»: «آیا می گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می توانید یک سوره همانند آن بیاورید.»

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۳۷)

۱۶۴- گزینه ۴»

(ممنم رضایی بقا)

رسول خدا (ص) برای اجرای فرمان خداوند، مبنی بر انذار خویشان (عشیره) خود، چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همه مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. در میان سکوت آنان، علی بن ابی طالب (ع) که در آن زمان، نوجوانی بیش نبود، برخاست و گفت: «من یار و یاور تو خواهم بود، ای رسول خدا.»

پس از سه مرتبه اعلام آمادگی و وفاداری قاطعانه حضرت علی (ع)، پیامبر (ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این (علی) برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود»، و این گونه ایشان را به مناصب، اخوت، وصایت و خلافت خود معرفی نمود.

(دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه ۸۴)

۱۶۵- گزینه ۳»

(ممنم رضا فرهنگیان)

امام عصر (عج) در پاسخ یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب که درباره «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد، حدیث مذکور را فرمود. لذا این حدیث به زمان شناس بودن فقیه اشاره دارد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۴، صفحه های ۱۷۳ و ۱۷۴)

۱۶۶- گزینه «۴»

(محبوبه ایتسام)

در حدیث امام کاظم (ع) خطاب به هشام بن حکم می‌خوانیم: «خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد (معلول)، جز برای آن که در پیام الهی تعقل کنند. (علت)»
(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۱۰)

۱۶۷- گزینه «۳»

(ابوالفضل امرزاده)

فطرت به معنای نوع خاص آفرینش است. وقتی از فطرت انسان سخن می‌گوییم، منظور آفرینش خاص انسان و ویژگی‌هایی است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است و انسان‌ها با این ویژگی‌های خاص شناخته می‌شوند.
به سبب این ویژگی‌های مشترک (فطرت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند. لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۶۸- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی)

رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد (ولایت معنوی) که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند. میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.
(دین و زندگی ۲، درس ۵، صفحه ۶۰)

۱۶۹- گزینه «۴»

(ممد آقا صالح)

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) اجرای عدالت و برابری بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد.
رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که آن‌ها در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۷۰- گزینه «۴»

(مرتضی مفسر کبیر)

شیوه بیان امام رضا (ع) در نقل حدیث سلسله‌الذهب (زنجیره طلایی) نشان می‌دهد که چگونه احادیث رسول خدا (ص)، از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است و اقدام به حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص) صورت گرفته است. زیرا امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن احادیث توجه نکردند و سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و باران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

(دین و زندگی ۲، درس‌های ۹ و ۱۰، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۲۵)

۱۷۱- گزینه «۴»

(امین اسرین پور)

تغییر مسیر جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص)، معلول تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت بود.

(دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۶)

۱۷۲- گزینه «۴»

(غیورز نژادنیف - تبریز)

امام عصر (عج) زمانی ظهور می‌کند که مردم جهان از همه مکاتب غیر الهی و مدعیان برقراری عدالت ناامید شده باشند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند دل‌هایشان به سوی آن امام منجی جلب شده باشد.

عدم نبود طبقه مرفه و فقیر، بیانگر ویژگی عدالت‌گستری حکومت مهدوی می‌باشد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۶۴)

۱۷۳- گزینه «۴»

(امین اسرین پور)

پویایی جامعه شیعه از دیدگاه جامعه‌شناسان به دو عامل وابسته است:

۱- گذشته سرخ یعنی: «اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای ایثار و شهادت»

۲- آینده سبز یعنی: «انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان زیر پرچم امام عصر (عج)»

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۶۲)

۱۷۴- گزینه «۴»

(ممد رضایی‌قا)

امام علی (ع) می‌فرماید: «إِنَّهُ لَيَسَّ لِنَفْسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا». این حدیث بیانگر شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک است، پس با آیه «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم...» مرتبط است. اما دقت شود که عبارت «ای فرزند آدم...»، حدیث قدسی است، نه آیه قرآن

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۱۷۵- گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

اولین کشش و جاذبه میان زن و مرد ← پاسخ به نیاز جنسی

ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آن‌ها ← رشد و پرورش فرزندان

(دین و زندگی ۲، درس ۱۷، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۱۶)

زبان انگلیسی ۲

۱۷۶- گزینه ۱»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «اگر دانش آموزان چند بسته برجسب بخرند و نام اقلامی مانند تلفن یا تلویزیون را روی آن‌ها بنویسند، آن کلمات را به آسانی فراموش نخواهند کرد.»

نکته مهم درسی

در شرطی نوع اول معمولاً زمان فعل در بند شرط، حال ساده و زمان فعل در بند نتیجه شرط، آینده ساده می‌باشد. همچنین در زمان حال ساده، با فاعل جمع فعل به شکل ساده می‌آید، بنابراین نمی‌توان فعل "writes" را انتخاب نمود.

(گرامر)

۱۷۷- گزینه ۲»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «از آخرین باری که همسرش برای نوشیدن چای از فنجان‌های چینی استفاده کرد ماه‌ها گذشته است چرا که فکر می‌کند شیشه‌های زیباترند.»

نکته مهم درسی

یکی از نشانه‌های زمان حال کامل، واژه "since" به معنای «از» می‌باشد که برای اشاره به مبدأ زمان به کار می‌رود.

(گرامر)

۱۷۸- گزینه ۴»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «وقتی خورشید ناگهان پشت ابرهای متراکم ناپدید گشت و باران شروع شد، آن‌ها مجبور شدند بازی والیبال‌شان را ناتمام رها کنند.»

- (۱) مخالفت کردن
(۲) تخفیف دادن
(۳) بحث کردن
(۴) ناپدید شدن

(واژگان)

۱۷۹- گزینه ۳»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «من عادت ندارم در میهمانی‌ها به لباس افراد نگاه کنم، اما به آسانی متوجه کت و شلوار زشتی که عمو تام به تن داشت شدم.»

- (۱) احساس، عاطفه
(۲) فرهنگ
(۳) عادت
(۴) سرشت، طبیعت

(واژگان)

۱۸۰- گزینه ۱»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «وقتی داستان تأثیرگذار معلم را شنیدند، حتی رفتار دانش‌آموزان بی‌ادب انتهای کلاس بهتر شد.»

- (۱) تأثیرگذار
(۲) ویژه، خاص
(۳) راضی
(۴) محتمل

(گرامر)

۱۸۱- گزینه ۲»

(عمیر موریان)

ترجمه جمله: «مری می‌خواهد که پسرش کاملاً برخلاف شوهرش رفتار کند، چرا که او علاقه دارد تنها با حلقه بسیار کوچکی از افراد معاشرت کند.»

- (۱) پرهیز کردن
(۲) معاشرت کردن
(۳) فرار کردن
(۴) تلاش کردن

(واژگان)

۱۸۲- گزینه ۳»

(موری امیری)

نکته مهم درسی

به معنی جملات قبل و بعد از جای خالی دقت کنید. "However" برای بیان تضاد به کار می‌رود.

(کلوزتست)

۱۸۳- گزینه ۲»

(موری امیری)

- (۱) فهمیدن، درک کردن
(۲) بزرگ شدن
(۳) کنار آمدن
(۴) دست نزدن

(کلوزتست)

۱۸۴- گزینه ۴»

(موری امیری)

نکته مهم درسی

"plenty of" همراه با اسم غیرقابل شمارش و قابل شمارش به کار می‌رود. به ساختار زیر دقت کنید:

plenty + of + (money) اسم مفرد غیر قابل شمارش

(کلوزتست)

۱۸۵- گزینه ۱»

(موری امیری)

نکته مهم درسی

به معنی جملات بعد از جای خالی دقت کنید. عبارت گزینه «۱» در جایگاه نهاد جمله قرار گرفته است.

(کلوزتست)

۱۸۶- گزینه ۴»

(موری امیری)

نکته مهم درسی

به معنی جملات دقت کنید. به عبارت "prefer sth to sth" دقت کنید.

(کلوزتست)

۱۸۷- گزینه ۳»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «کدام گزینه بهترین عنوان برای متن است؟»
«باغ وحش: دیدگاه‌های متضاد»

(درک مطلب)

۱۸۸- گزینه ۴»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «براساس پاراگراف «۲»، نویسنده معتقد است که باغ وحش‌ها مفید هستند.»

(درک مطلب)

۱۸۹- گزینه ۱»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «همان‌طور که در پاراگراف «۱» استفاده شده است، واژه "which" به تصاویر اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۹۰- گزینه ۲»

(بوار علیزاده)

ترجمه جمله: «در متن چند مثال برای ایده اصلی در پاراگراف «۳» ارائه می‌شود؟»
«یک»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۲)

۱۹۱- گزینه «۴»

(کورش راوری)

گزاره p: ۲ عددی زوج است، ارزش درست دارد.

گزاره q: $\sqrt{2}$ عددی گویاست. ارزش نادرست دارد.

$$\sim p \vee \sim q \equiv F \vee T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلا ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۹۲- گزینه «۲»

(مهمر بصیرایی)

دو عدد صحیح متوالی را به صورت x و $x+1$ در نظر می‌گیریم. مکعبات

دو عدد به صورت x^3 و $(x+1)^3$ و مربعات دو عدد به صورت x^2 و

$(x+1)^2$ نوشته می‌شود، پس:

$$x^3 + (x+1)^3 > x^2 + (x+1)^2$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلا ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۹۳- گزینه «۴»

(امیر زرنروز)

از قیاس استثنایی به نادرستی استفاده شده است و نتیجه به دست آمده ممکن است نادرست باشد که به آن مغالطه می‌گویند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلا ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

۱۹۴- گزینه «۲»

(مهمر بصیرایی)

$$\begin{cases} 3x-1 \geq 0, 3x \geq 1 \Rightarrow x \geq \frac{1}{3} \\ 3x-1 < 0, 3x < 1 \Rightarrow x < \frac{1}{3} \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x-1, x \geq \frac{1}{3} \\ -3x+1, x < \frac{1}{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

۱۹۵- گزینه «۴»

(ابراهیم نیقی)

$$n \leq x < n+1 \Rightarrow [x] = n \quad (n \in \mathbb{Z})$$

$$1 \leq \frac{x-3}{2} < 2 \Rightarrow 2 \leq x-3 < 4$$

$$\Rightarrow 5 \leq x < 7$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۱۹۶- گزینه «۱»

(مهمر بصیرایی)

ضابطه تابع $\frac{f}{g}$ یک تابع خطی است که از نقطه $(1, 3)$ می‌گذرد و در نقطه

$(0, 0)$ تعریف نشده است. پس ضابطه آن به صورت $(\frac{f}{g})(x) = 3x$ و

دامنه آن $\mathbb{R} - \{0\}$ است.

$$\Rightarrow (\frac{f}{g})(x) = \frac{f(x)}{g(x)} \Rightarrow \frac{x^3}{g(x)} = 3x \Rightarrow g(x) = \frac{x^3}{3x} = \frac{1}{3}x^2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۱۹۷- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

دامنه $f \times g$ برابر با اشتراک دامنه‌های f و g است که برابر است با:

$$D_{f \times g} = \{1, b = c = 5\} \Rightarrow d = 1$$

$$f \times g = \left\{ \left(1, \frac{a \times (-2)}{-4} \right), (5, 8) \right\} \Rightarrow a = 2$$

$$ab + 2c + d = 10 + 10 + 1 = 21$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۹۸- گزینه «۳»

(فاطمه نوهیمیان)

قیمت گوشت در سال ۹۲ $\times$ شاخص گوشت در سال ۹۶ = قیمت گوشت در سال ۹۶
شاخص گوشت در سال ۹۲

$$30 \times \frac{\text{شاخص گوشت در سال ۹۶}}{100} = 45$$

$$\Rightarrow \frac{45 \times 100}{30} = 150 = \text{شاخص گوشت در سال ۹۶}$$

$$\text{تورم گوشت} = \frac{150 - 100}{100} = \frac{50}{100}$$

$$\text{تورم} = \frac{45 - 30}{30} \times 100 = 50$$

راه دوم:

تورم قیمت گوشت از سال ۹۲ تا ۹۶ برابر ۵۰ درصد است.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۹۹- گزینه «۲»

(مهمر بصیرایی)

خط فقر بر حسب نصف میانه برابر است با نصف میانه درآمد ماهیانه افراد جامعه. در این جامعه چون تعداد افراد زوج است، میانه برابر با میانگین دو داده وسطی است. بنابراین:

$$\text{درآمد ماهیانه هر فرد} = \frac{4000}{4} = 1000$$

$$\text{درآمد ماهیانه هر فرد} = \frac{3600}{2} = 1800$$

$$\text{درآمد ماهیانه هر فرد} = \frac{2400}{2} = 1200$$

$\Rightarrow$ داده‌ها: $700, 1000, 1000, 1000, 1000, 1200, 1200, 1800, 1800, 1800$

$$\text{میانگین} = \frac{1200 + 1000}{2} = 1100 \text{ هزار تومان}$$

$$\text{هزار تومان} = \frac{1100}{2} = 550$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۲۰۰- گزینه «۲»

(مهمر بصیرایی)

برای تخمین داده در $t = 6$ به کمک درون‌یابی خطی، معادله خطی که از

دو نقطه $\begin{bmatrix} 5 \\ 5 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 7 \\ 7 \end{bmatrix}$ می‌گذرد را می‌نویسیم (چون $t = 5 < t = 6 < t = 7$):

$$\text{شیب خط } m = \frac{7-5}{5-7} = \frac{2}{-2} = -1$$

$$\Rightarrow y - 5 = -1 \times (t - 5) \Rightarrow y - 5 = -t + 5$$

$$\Rightarrow y = -t + 10$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۹)

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۰۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)
ابن یمن، شاعر ابیات مذکور است که در شعر خود، قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار داده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۰۲- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)
نجم‌الدین رازی از منشیان و عارفان وارسته قرن هفتم است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

۲۰۳- گزینه «۳»

(نسرین حق‌پرست)

وزن صحیح سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۲۰۴- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

وزن دو بیت دیگر «فعولن فعولن فعولن فعل» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۴)

۲۰۵- گزینه «۴»

(عمیر معرثی)

وزن این مصراع، «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» بوده و دوری نیست.

وزن سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۲»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۲۰۶- گزینه «۱»

(وصیر رفا‌زاده)

چهار تشبیه: معشوق به «مهر» و «قمر» تشبیه و از آن‌ها برتر دانسته شده است. / تشبیه زلف به شب و رو به ماه

آرایه تشبیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دو تشبیه: شمع صفت / من که پروانه‌ام

گزینه «۳»: دو تشبیه: رخ معشوق به جویبار تشبیه و از آن هم برتر دانسته شده است. / نسخه حسن رخ

گزینه «۴»: دو تشبیه: قافله صبح / پرده شام

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۲۰۷- گزینه «۱»

(عمیر معرثی)

بیت «ج»: «لب» مجاز از دهان / بیت «د»: «خون» مجاز از کشتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۲۰۸- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

بیت فاقد استعاره و دارای دو کنایه است. یکی «برده بر چیزی پوشیدن» و دیگری «دامن پوشیدن» که هر دو دلالت بر پنهان کردن دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیت فاقد استعاره و دارای ۳ کنایه است.

گزینه «۲»: بیت دارای یک استعاره (از نوع تشخیص) و دو کنایه است.

گزینه «۳»: بیت فاقد استعاره و دارای یک کنایه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۰۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: گرفتاری و مصیبت بیش‌تر نصیب نزدیکان و مهربان می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «۳»: موجود گرفتار ترسی از بلا و سختی‌های بیش‌تر ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۲)

۲۱۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مصراع دوم بیت صورت سؤال و مصراع دوم بیت گزینه «۴» هر دو دقیقاً یک مفهوم را بیان می‌کنند. (ناراحت نشدن بزرگان از اعمال و گفتار زشت دیگران)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

تاریخ (۲)

۲۱۱- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

از مشهورترین تکیه‌نگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن عربشاه درباره تیمور و کتاب فتوحات شاهی از امینی هروی درباره شاه اسماعیل صفوی اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۷)

۲۱۲- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت همه روایت‌ها، یک گزارش از آن‌ها تنظیم می‌کند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

جغرافیا (۲)

(آزاده میرزایی)

۲۲۱- گزینه «۴»

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

(جغرافیا (۲)، تاهیه پیست، صفحه‌های ۴ و ۵)

(بهروز یفیی)

۲۲۲- گزینه «۴»

ستون‌های سنگی دریایی و غارها حاصل فرسایش کاوشی و باتلاق‌ها و جزایر مرجانی از اشکال فرسایش تراکمی در سواحل هستند.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۰)

(آزاده میرزایی)

۲۲۳- گزینه «۳»

الف) در یک نقشه توپوگرافی، فاصله‌ای که برای نمایش اختلاف ارتفاع در نظر گرفته می‌شود، در تمام نقشه یکسان است؛ بنابراین:

$$۲۵۰ = ۱۷۰۰ - ۱۹۵۰ = \text{فاصله منحنی‌های میزان}$$

$$۱۴۵۰ = ۱۲۰۰ + ۲۵۰ = \text{ارتفاع نقطه الف}$$

ب) در قسمت شرق، منحنی‌های میزان به هم نزدیک‌تر هستند و در این قسمت شیب تندتر است.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۱)

(مهمد ابراهیم مازنی)

۲۲۴- گزینه «۴»

بزرگ‌ترین بیابان جهان، صحرای بزرگ آفریقا (سahارا) است که به دلیل واقع شدن در مجاور مدار رأس‌السرطان از جمله بیابان‌های گرم محسوب می‌شود و عامل به وجود آمدن آن، استقرار مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

(جغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(آزاده میرزایی)

۲۲۵- گزینه «۳»

پردازش اطلاعات ← نوع چهارم

تولید انواع کالاها ← نوع دوم (صنعت)

استخراج معادن ← نوع اول (کشاورزی)

خرید و فروش ← نوع سوم (خدمات)

(جغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۸۴)

(میلاد هوشیار)

۲۱۳- گزینه «۱»

هجرت رسول خدا و پیروانش از مکه به یثرب یکی از رویدادهای سرنوشت‌ساز تاریخ اسلام به شمار می‌رود. در نتیجه این رویداد، زمینه و شرایط مناسبی برای برپایی امت و حکومت اسلامی فراهم آمد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۰)

(میلاد هوشیار)

۲۱۴- گزینه «۳»

خلیفه سوم (عثمان) محدودیت‌هایی را که عمر برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود، نادیده گرفت؛ از این رو، آنان اراضی و مزارع وسیعی را در ایران، شام و مصر تصرف کردند و بر ثروت خود افزودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۷)

(میلاد هوشیار)

۲۱۵- گزینه «۱»

اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند و تیسفون، پایتخت پرآوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره تسخیر کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۲)

(میلاد هوشیار)

۲۱۶- گزینه «۳»

جرجیس بن جبرائیل رئیس مدرسه جندی‌شاپور و پزشک پرآوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه دیگری از پزشکان آن مرکز علمی، راهی مرکز خلافت عباسی شدند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۸)

(میلاد هوشیار)

۲۱۷- گزینه «۱»

خلیفه حکومت ایران و عراق را به طغرل بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند و سکه به نام او زنند. خلیفه همچنین لقب «سلطان رکن‌الدوله» را به طغرل داد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۳)

(میلاد هوشیار)

۲۱۸- گزینه «۲»

مدارای اعتقادی اقوام مغول (تسامح و تساهل)، هرچند از روی آگاهی نبود و بیشتر متأثر از شرایط زندگی آن‌ها بود، اما در پذیرش دین‌های مختلف از سوی فرمانروایان و بزرگان مغولی تأثیر به‌سزایی داشت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۵)

(میلاد هوشیار)

۲۱۹- گزینه «۲»

ویژگی مهم معماری عصر ایلخانیان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی کاری به شیوه‌های گوناگون بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۰)

(میلاد هوشیار)

۲۲۰- گزینه «۲»

در نیمه دوم سده ۱۵م، دریانوردان پرتغالی، به عنوان پیشگامان اکتشافات جغرافیایی، در سواحل غربی قاره آفریقا در اقیانوس اطلس مشغول کشف سرزمین‌های جدید شدند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر جری، صفحه ۱۸۲)

۲۲۶- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

هر ناحیه زبانی، یک خانواده زبانی است و منظور از یک خانواده زبانی، گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند. خانواده زبانی آفرو - آسیایی (سامیایی - حامیایی) شامل زبان قوم سامی که زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم حامی که زبان برخی از مردم در شمال آفریقا است، می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۲۷- گزینه «۴»

(معمربعلی فطیپی بایگی)

پس از جنگ جهانی دوم، کشورهای سرمایه‌داری، علاوه بر وارد کردن فشار سیاسی به حکومت‌ها، به سرمایه‌گذاری و ایجاد کارخانه‌های مونتاژ در دیگر نقاط جهان و بهره‌کشی از آن‌ها اقدام کردند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۲۲۸- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

فضا و قلمرو جغرافیایی یک کشور، سرزمین آن است. هویت مکانی، احساس تعلق است که به واسطه ارتباط با یک مکان در یک فرد یا گروهی از افراد برانگیخته می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۲۲۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

کشورهای طویل به کشورهایی گفته می‌شود که طول آن‌ها حداقل «شش برابر» عرضشان باشد؛ مانند شیلی و نروژ. کشورهای «محاطی» کشورهای هستند که در درون یک کشور دیگر محصور شده‌اند؛ مانند «لسوتو» و «سوازیلند».

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

۲۳۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

بازیگران سیاسی (مثل حکومت‌ها) با به‌دست‌آوردن قدرت می‌توانند به اهداف خود برسند.

میکندر معتقد بود شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هرکس بر آن مسلط شود می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۴)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۳۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در جهان اسلام، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند. بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی نظیر ناسیونالیسم - ملی‌گرایی - یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب علاوه‌بر این‌که وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌ساختند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند، نیز قرار نمی‌گرفتند.

موفقیت‌های استعمار قدیم، ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ و ۳۲)

۲۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- حریت و آزادی، ارزشی است که همواره در کنار و در دامان ارزش‌های دیگر، معنای خود را پیدا می‌کند؛ زیرا آزادی همواره، آزادی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است.

- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌ها و عقاید خود دفاع کنند.

- فرهنگ‌هایی که توجه خود را به نیازهای مادی و دنیوی انسان محدود می‌کنند، از پاسخ به نیازهایی که سعادت معنوی و ابدی انسان‌ها را تأمین کند، غافل می‌مانند. چنین فرهنگ‌هایی (فرهنگ‌های سکولار) در صورت بسط و گسترش، انسانیت را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سکولاریسم، مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب و به‌معنای رویکرد دنیوی و این‌جهانی به هستی و جهان است که غلبه آن بر فرهنگ غرب، موجب شده است تا همه ظرفیت‌های وجودی انسان، متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۳۸)

۲۳۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تشریح مورد نادرست:

روشنگری در دو سده هفدهم و هجدهم، بیش‌تر رویکرد عقل‌گرایانه و در دو سده نوزدهم و بیستم، رویکردی حس‌گرایانه داشت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۳۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- ارباب کلیسا از شعارها و مفاهیم توحیدی پوشش می‌گرفتند و با رویکرد دنیوی خود، دنیاگروی و سکولاریسم را در عمل دنبال می‌کردند.

- رقیبان دنیاطلب کلیسا به‌دلیل رویکرد دنیوی خود و برای حذف کلیسا به‌جای آن‌که عملکرد ارباب کلیسا را مورد انتقاد قرار دهند، به تدریج دخالت دین در امور دنیوی را انکار کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۷)

۲۳۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

آمریکا ابرقدرت بلوک غرب و شوروی ابرقدرت بلوک شرق بود. این دو قطب با آن‌که از نظر سیاسی در دو بخش متمایز قرار می‌گرفتند، از جهت فرهنگی به فرهنگ واحدی تعلق داشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۲۳۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

از مهم‌ترین عوامل وقوع جنگ‌های جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. در جنگ جهانی دوم برای نخستین‌بار از بمب اتم استفاده شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۲۳۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

فیلسوفان پسامدرن، هنگامی در اصول و مبانی فرهنگ غرب، تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۳۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار نظام سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۱۵)

۲۴۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

- جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، بعد دیگری از تأثیرات انقلاب اسلامی ایران را در جهان اسلام نشان می‌دهد.

- برخی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند.

- برخی از دانشمندان علوم اجتماعی، انقلاب اسلامی ایران را نخستین انقلابی می‌دانند که پس از انقلاب فرانسه در سطح جهان اتفاق افتاد.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۳، ۱۲۵ و ۱۲۶)

فلسفه یازدهم

۲۴۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

برای روشن شدن روش تفکر فلسفی، به یک نمونه توجه کنید: آیا عالم طبیعت آغازی دارد یا بی‌آغاز است و از ازل بوده است؟ اگر کسی یکی از این دو فرض را بپذیرد و مثلاً بگوید جهان آغازی دارد، ما از او دلیل می‌خواهیم و او باید دلیل معتبر و عقلانی بیاورد تا ما ادعایش را قبول کنیم. او نمی‌تواند بگوید من آغاز جهان را با ابزارهای علمی مشاهده کرده‌ام و بنابراین چنین نظری درست است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۹)

۲۴۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

فلسفه اولی به وسیله شاخه‌های فرعی فلسفه با رشته‌های مختلف دانش و معرفت ارتباط دارد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۴۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

اگر چیزی به وجود آید، یا از وجود به وجود می‌آید یا از لاوجود. اگر از وجود به وجود آید، در این صورت قبلاً هست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۱)

۲۴۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر حیرتی فلسفی نیست.

گزینه «۳»: مقصود از حیرت ضعف در اندیشه‌ورزی نیست.

گزینه «۴»: ملاک فلسفی بودن تنها حیرت‌زا بودن نیست.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۲۴۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سقراط خود را نسبت به مرگ نادان می‌دانست و می‌گفت: «اگر از ترس مرگ از فرمان الهی سربتایم، سزاوار است دادگاهی تشکیل شود و بگویند سقراط به خدا اعتقاد ندارد. زیرا ارتکاب آن گناه دلیل بر سیرپیچی از امر خداست؛ در آن صورت مدعی داشتن دانشی شده‌ام که در حقیقت فاقد آن هستم.» (یعنی دانش نسبت به مرگ)

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۵)

۲۴۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سؤال گزینه «۴» بیشتر مربوط به بحث قدرت خداوند است و ارتباط زیادی با معرفت‌شناسی ندارد.

(فلسفه یازدهم، امکان شرافت، صفحه ۴۲)

۲۴۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

شکاکیت مطلق یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است. [این عبارت اخیر یعنی شک در دانسته‌ها خودش نوعی معرفت تلقی می‌شود که شک مطلق را نقض می‌کند]

(فلسفه یازدهم، امکان شرافت، صفحه ۴۳)

۲۴۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابن سینا در کنار حس و عقل، شناخت و حیانی را هم دارای اعتبار خاص می‌دانست و آن را یکی از راه‌های شناخت می‌دانست که اختصاص به پیامبران دارد. او نیم‌نگاهی هم به شناخت شهودی داشت اما آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کرد. او در یکی از کتاب‌های خود، به طور دقیق معرفت شهودی را توضیح می‌دهد اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخنی نمی‌گوید.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تالیف معرفت، صفحه ۵۴)

۲۴۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

- ملاصدرا و پیروان حکمت متعالیه، روح و بدن را دو چیز مجزا نمی‌دانند که روح به بدن ضمیمه شده باشد؛ بلکه آن‌ها روح را نتیجه تکامل بدن و در واقع، باطن بدن می‌دانند و وحدتی حقیقی بین این دو قائلند.

- دکارت ذهن (روح) را چیزی کاملاً مجزاً از بدن می‌داند که در عین حال با بدن است و از آن استفاده می‌کند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان، صفحه‌های ۶۴ و ۶۷)

۲۵۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

کانت، فیلسوف قرن هجدهم آلمان، عقیده دارد که معیار فعل اخلاقی را باید در «وجدان اخلاقی» جست‌وجو کرد. کانت می‌گوید هر انسان در درون خود حقیقتی به نام وجدان اخلاقی دارد که او را به سوی عمل خیر اخلاقی دعوت می‌کند.

(فلسفه یازدهم، انسان موهوب اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

روانشناسی

۲۵۱- گزینه «۲»

(نمبیه کلاسی)

فرضیه، در صورت تأیید تجربی، به یک اصل یا یک قانون علمی تبدیل می‌شود.

(روانشناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۵۲- گزینه «۳»

(مینیاسارات تایپک)

توجه نوجوانان در مقایسه با کودکان گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف‌موردنظر بهتر سازگار می‌شوند.

(روانشناسی، روان‌شناسی، رشد، صفحه ۵۵)

۲۵۳- گزینه «۳»

(مینیاسارات تایپک)

- فردی که دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است «دست، دست می‌کند و کار امروز را به فردا می‌سپارد» ← پدر مریم
- ملاک انتخاب فرد در سبک تصمیم‌گیری وابسته این است که دیگران چه تصمیمی گرفته‌اند؛ بدون در نظر گرفتن درست یا نادرست بودن آن تصمیم ← علی

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

۲۵۴- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

زمانی که کارکرد گوش‌به‌زنگی کاهش می‌یابد، محرک هدف وجود دارد، اما فرد آن را ردیابی نمی‌کند؛ یعنی موقعیت از دست دادن محرک وجود دارد.

(روانشناسی، اساس، توهه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۵۵- گزینه «۲»

(ممبرابراهیم مازنی)

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد؛ زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

(روانشناسی، انگیزه و کنش، صفحه ۱۷۳)

۲۵۶- گزینه «۳»

(نمبیه کلاسی)

امکان انتقال گرگ، گوسفند و علفه در کنار هم به طرف دیگر رودخانه وجود ندارد، پس یکی از روش‌های مناسب برای حل این مسئله روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است که بر اساس آن چند گام تعیین می‌شود و در هر گام تفاوت وضعیت موجود و مطلوب مشخص می‌شود و با کاهش دادن فاصله بین این دو وضعیت در هر گام در نهایت هدف نهایی، یعنی انتقال گرگ، گوسفند و علفه به طرف دیگر رودخانه محقق می‌شود.

(روانشناسی، تفکر (۱)، حل مسئله، صفحه ۱۲۷)

۲۵۷- گزینه «۴»

(پروانه کریمی)

فشار روانی از نوع ارتباط شخص با محیط است. هنگام فشار روانی، شخص، رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشارآور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می‌کند و سلامتی خود را در خطر می‌بیند، دو فرد ممکن است یک موقعیت مشابه را به دو صورت متفاوت ارزیابی کنند.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۲۵۸- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

اگر محرک موردنظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد که این مطلب به عامل آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه اشاره دارد.

(روانشناسی، اساس، توهه، ادراک، صفحه ۷۶)

۲۵۹- گزینه «۳»

(پروانه کریمی)

پدیده نوک‌زبانی به مرحله سوم حافظه، یعنی بازیابی مربوط است که در آن فرد، پاسخ و اطلاعات را می‌داند، اما در خارج کردن آن‌ها از حافظه دچار مشکل است. این در حالی است که فرد می‌تواند در یادگیری و ذخیره اطلاعات مشکلی نداشته باشد. به‌طور کلی در تمام موقعیت‌های بازیابی از جمله حالت نوک‌زبانی با دریافت نشانه‌های بیشتر، یادآوری راحت‌تری انجام خواهد شد.

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۴)

۲۶۰- گزینه «۱»

(سوقیا فرنی)

الف) به دلایل وسواس فکری و عملی اشاره شده است: تبیین
ب) صرفاً به یکی از ویژگی‌های اسکیزوفرنی پرداخته است: توصیف
ج) با توجه به کلمه افزایش و رابطه استرس و پارکینسون: پیش‌بینی

(روانشناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)